

ПОБУДОВА ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ У БАНКУ

Внутрішній контроль у банку – це комплексна система, що складається із суб'єктів, контроль яких спрямований на об'єкти контролю з певними цілями й поставленими завданнями.

Комплексна система внутрішнього контролю у банку формується, виходячи із об'єктивних та суб'єктивних передумов, залежно від цілей та задач, а також предмета дослідження. Ця система, у свою чергу, складається з підсистем або елементів:

- середовище контролю;
- види контролю;
- суб'єкти контролю;
- об'єкти контролю.

Для вдосконалення та побудови ефективної системи внутрішнього контролю в банку потрібно постійно здійснювати моніторинг за цією системою. У зв'язку з цим ми пропонуємо виділити в окрему підсистему *моніторинг* за системою внутрішнього контролю. Моніторинг розглядається як систематичний аналіз за системою внутрішнього контролю з подальшим вдосконаленням цієї системи, відповідно до цього є необхідність застосування моделі зрілості системи внутрішнього контролю, запропонованої IFC CreditSuisse Group, яка складається з відповідних рівнів:

Рівень 1. Система внутрішнього контролю “Ненадійна”.

Розроблені контрольні заходи, але не запроваджені, або не розроблені та не запроваджені.

Рівень 2. Система внутрішнього контролю “Неформальна.”

Контрольні заходи розроблені та наявні, але не оформлені належним чином.

Рівень 3. Система внутрішнього контролю “Стандартизована”.

Контрольні заходи розроблені, наявні та оформлені належним чином.

Рівень 4. Система внутрішнього контролю “Відстежувана.”

Стандартизований контроль із періодичним тестуванням ефективності діяльності та звітування керівництву.

Рівень 5. Система внутрішнього контролю “Оптимізована”.

Комплексний внутрішній контроль із *моніторингом* у реальному часі керівниками та подальшим покращенням (кінцева мета).

Кінцева мета будь-якого банку досягнути п'ятого рівня – система внутрішнього контролю “Оптимізована”.

Відповідно до цього ми пропонуємо створення відповідної організаційної структури, можливо, це буде комітет із моніторингу за ефективністю системи внутрішнього контролю в банку. До складу комітету повинні входити керівники та фахівці спеціальних служб банку, що здійснюють контрольні функції, а також спеціалісти з ризик-менеджменту.

Робота комітету повинна бути незалежною з підпорядкуванням спостережній раді.

Вищевказані впровадження, на нашу думку, зміцнять систему внутрішнього контролю у банку з подальшим її удосконаленням у часі.